5.6 Obstajata dva načina sanacije škode: a) izvajalec lahko sprejme potrebne sanacijske ukrepe in jih neposredno financira ali b) pristojni organ zadolži tretjo stranko za izvajanje ukrepov, povzročitelj škode pa krije stroške sanacije. Zaradi večje učinkovitosti je mogoča tudi kombinacija obeh načinov.

5.7 V primerih, ko je za škodo odgovornih več strani, direktiva prepušča državam članicam odločitev glede porazdelitve stroškov; predvideni sta dve glavni možnosti: skupna odgovornost ali individualna oziroma deljena odgovornost. Dvojni sistem je namenjen lažji prilagoditvi pravnim sistemom držav članic, vendar je kljub temu treba poudariti, da je določanje deleža okoljske škode izredno zahtevno, kar pomeni, da je sistem v praksi težko izvajati.

5.8 Na koncu je treba še poudariti, da zahteva za finančno jamstvo izvajalcev v okviru zakonodaje o vodi, zemlji in biotski raznovrstnosti pripomore k učinkovitejši sanaciji, ker se izogne negativnim posledicam njihove plačilne nesposobnosti.

V Bruslju, 13. marca 2008

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Dimitris DIMITRIADIS

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o sankcijah zoper delodajalce državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU (mnenje na lastno pobudo)

(2008/C 204/16)

Evropski ekonomsko-socialni odbor je 27. septembra 2007 sklenil, da v skladu s členom 29(2) poslovnika pripravi mnenje na lastno pobudo o naslednjem dokumentu:

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o sankcijah zoper delodajalce državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU

Strokovna skupina za zaposlovanje, socialne zadeve in državljanstvo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 21. februarja 2008. Poročevalka je bila ga. ROKSANDIĆ, soporočevalec g. ALMEIDA FREIRE.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 443. plenarnem zasedanju 12. in 13. marca 2008 (seja z dne 12. marca) s 118 glasovi za, 56 glasovi proti in 7 vzdržanimi glasovi.

1. **Sklepi in priporočila**

1.1 EESO izraža razočaranje, ker o predlogu direktive Evropske komisije o sankcijah zoper delodajalce državljanov tretjih držav, ki prebivajo v EU nezakonito, ni bil zaprošen za mnenje, čeprav je to zapisano v preambuli direktive. Omenjeni predlog direktive sicer ne sodi med področja, za katera je predpisano posvetovanje z Odborom. Vendar pa Odbor meni, da je v takih in podobnih primerih posvetovanje s predstavniki organizacij civilne družbe v EESO nujno, saj gre za urejanje pomembnega področja, ki ne sodi le v področje svobode, varnosti in pravosodja, temveč vpliva tudi na področje zaposlovanja in socialne politike.

1.2 EESO se je odločil na lastno pobudo pripraviti mnenje o predlogu te direktive. Odbor je mnenja, da bo imela organizirana civilna družba, še zlasti pa socialni partnerji, pomembno vlogo pri oblikovanju in izvajanju direktive Evropske komisije o sankcijah zoper delodajalce državljanov tretjih držav, ki prebivajo v EU nezakonito.

1.3 V dosedanjih mnenjih [1] je Odbor poudaril potrebo po hkratnem ukrepanju, da bi lahko ustvarili možnosti za zakonito priseljevanje in reševali vzroke „nedovoljenega“ priseljevanja.

---

[1] Gl. mnenje EESO z dne 15.12.2004 o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij — Študija o povezavah med zakonitim in nezakonitim priseljevanjem, poročevalec g. Pariza Castaños (UL C 157, 28.6.2005).
Gl. mnenje EESO z dne 9.6.2005 o Zeleni knjigi o pristopu EU do urejanja ekonomske migracije, poročevalec g. Pariza Castaños (UL C 286, 17.11.2005).
Gl. mnenje EESO z dne 15.12.2005 o sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu Haaški program: Deset prednostnih nalog za naslednjih pet let — Partnerstvo za evropsko prenovo na področju svobode, varnosti in pravice, poročevalec g. Pariza Castaños (UL C 65, 17.3.2006).

1.4 Odbor podpira predlog besedila direktive, ker v praksi spodbuja spoštovanje človekovih pravic. Izraža pa nekatere pomisleke glede vsebine predloga direktive, časovnega okvira, v katerem je bil predlog objavljen, in vrstnega reda zakonodajnih predlogov. Zaposlovanje priseljencev brez dovoljenja je vprašanje, ki je tesno povezano z delovanjem trga dela in nezakonitim zaposlovanjem na splošno, zato ga ni mogoče preprečevati samo s sankcijami zoper delodajalce.

1.5 Glede na vsebinsko povezanost dveh različnih področij dela Evropske komisije, ki se na ravni EU nanašata na priseljevanje, to sta področji svobode, varnosti in pravosodja ter zaposlovanja in socialne politike, Odbor opozarja na pomen uskladitve obstoječih evropskih predpisov s tistimi v nastajanju, ki se nanašajo na zakonito in nezakonito priseljevanje. Odbor meni, da problema nezakonitega priseljevanja ni mogoče rešiti zgolj z zapiranjem mej in uporabo prisilnih ukrepov.

1.6 Ureditev zakonite migracije in priseljevanja na ravni EU je nujna, prav tako pa tudi boj proti neprijavljenemu delu. Odbor predlaga Komisiji, da prouči možnost nadaljnjih aktivnosti za boj proti neprijavljenemu delu.

1.7 Mednarodne izkušnje kažejo, da je boj proti neprijavljenemu delu najbolj učinkovit, če se ukrepa istočasno na različnih področjih. Zato je treba poleg dopustitve zakonitih migracij delavcev v gospodarskih sektorjih z največjim številom nezakonito priseljenih delavcev izvajati obveščevalne in izobraževalne kampanje, ki bi ponazarjale učinke neprijavljenega dela. Politika sankcij zoper delodajalce bi morala biti enotna in neodvisna od državljanstva neprijavljenih delavcev. Zato bi predlagana direktiva morala biti del širšega paketa ukrepov za boj proti neprijavljenemu delu – tudi med nezakonitimi priseljenci – in ne temeljni politični instrument, kot predlaga Komisija.

1.8 Odbor opozarja na pomen učinkovitega uveljavljanja direktive v državah članicah, ki pa ne bo lahka naloga zaradi pomanjkanja zadostnega števila ustreznih ljudi v nadzornih organih, zaradi težav pri razdelitvi pristojnosti med organi in zaradi velikega števila podjetij, predvidenih za nadzor.

1.9 Odbor meni, da je treba okrepiti tiste predloge direktive, ki bi omogočili dejanski učinek v praksi. Predlagane spremembe in dopolnitve so navedene v posebnih ugotovitvah in so namenjene ustreznejši porazdelitvi odgovornosti in krepitvi položaja delavcev brez dokumentov. Neupoštevanje teh predlogov bi lahko povzročilo večje izkoriščanje teh delavcev.

2. **Uvod**

2.1 Predlagana direktiva je eden izmed zakonodajnih predlogov Evropske komisije v skladu s sporočilom Komisije o načrtu politike zakonitega priseljevanja iz leta 2005 ([2]) in sporočilom Komisije o prednostnih nalogah politike v boju proti nezakonitemu priseljevanju državljanov tretjih držav iz julija 2006 ([3]). V slednjem je Komisija predlagala zmanjšanje dejavnikov, ki spodbujajo nezakonito priseljevanje v EU, od katerih je najpomembnejši možnost najti delo. Države članice naj bi vpeljale podobne kazni za delodajalce državljanov tretjih držav in jih učinkovito uveljavile. Predlog Komisije ([4]) je Evropski svet potrdil decembra 2006.

2.2 Predlogu te direktive so v letu 2007 sledili še naslednji dokumenti:

— sporočilo Komisije o krožni migraciji in partnerstvih za mobilnost med Evropsko unijo in tretjimi državami ([5]),

— predlog direktive Sveta o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav zaradi zaposlitve za visokokvalificirane delavce ([6]),

— predlog direktive Sveta o enotnem postopku obravnavanja vlog za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav, da lahko prebivajo in delajo na ozemlju države članice, ter o skupnih pravicah za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici ([7]),

— sporočilo Komisije o krepitvi boja proti neprijavljenemu delu ([8]).

3. **Povzetek predloga Komisije**

3.1 Cilj direktive je zmanjšati privlačnost dela, ki ga delodajalci ponujajo priseljencem brez ustreznih dovoljenj. Tako bi na podlagi sedanjih ukrepov v državah članicah zagotovili uvedbo podobnih kazni v vseh državah članicah za delodajalce, ki zaposlujejo državljane tretjih držav brez ustreznega dovoljenja za prebivanje, in njihovo učinkovito izvajanje.

3.2 Direktiva se nanaša na politiko priseljevanja in ne na politiko dela ali socialno politiko, njena pravna podlaga pa je člen 63(3)(b) Pogodbe ES, ki se nanaša na zmanjšanje nezakonitega priseljevanja v EU.

3.3 Predlog direktive ne zajema zakonitega priseljevanja in dela v nasprotju z dodeljenim statusom prebivanja (kot so študenti in turisti) ali neprijavljenega dela državljanov tretjih držav.

([2]) COM(2005) 669 konč.
([3]) COM(2006) 402 konč.
([4]) Sporočilo Komisije o prednostnih nalogah politike v boju proti nezakonitemu priseljevanju državljanov tretjih držav, COM(2006) 402 konč.
([5]) COM(2007) 248 konč.
([6]) COM(2007) 637 konč.
([7]) COM(2007) 638 konč.
([8]) COM(2007) 628 konč.

4. **Vsebina predloga Komisije**

4.1 Direktiva prepoveduje zaposlovanje državljanov tretjih držav, ki v EU prebivajo nezakonito. Kršitve bodo kaznovane s kaznimi (po naravi so lahko upravne) v obliki denarnih kazni, v primeru podjetij pa so možni drugi ukrepi, vključno z izgubo možnosti pridobitve javnih subvencij ali z izterjavo že dodeljenih ter izključitvijo iz sodelovanja pri javnih naročilih. Za hujše primere bi bile lahko predvidene kazni za kazniva dejanja.

4.2 V členu 2 je opredeljen pojem zaposlitve za potrebe direktive. Delodajalci so opredeljeni kot fizične in pravne osebe, ki zaposlijo državljana tretje države proti plačilu za opravljeno delo.

4.3 Obveznosti delodajalcev so, da pred zaposlitvijo preverijo, če ima državljan tretje države zakonito dovoljenje za prebivanje, ki velja najmanj za čas načrtovane zaposlitve, in kopijo dokumenta hranijo za morebitno kontrolo. Obveznost delodajalca je izpolnjena, če predloženi dokument državljana ni očitno spremenjen. Le podjetja in pravne osebe so dolžni v osmih dneh obvestiti pristojne organe o začetku in koncu zaposlitve državljana tretje države.

4.4 Delodajalca, ki ne upošteva prepovedi zaposlovanja državljanov tretjih držav, ki v EU prebivajo nezakonito, se kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi. Vsaka kršitev se kaznuje z denarnimi kaznimi in prevzemom vseh stroškov povračila (delodajalec mora plačati delavcu vsa neporavnana plačila ter vse neplačane davke in prispevke za socialno varnost). Pod določenimi pogoji, opredeljenimi v členu 10, kadar gre za namerno dejanje, se kršitev prepovedi zaposlovanja kaznuje kot kaznivo dejanje.

4.5 Države članice uvedejo tudi finančne kazni (denarne kazni in plačilo stroškov za vrnitev teh državljanov) ter druge ukrepe (izključitev iz upravičenosti do javnih sredstev za določen čas, izključitev iz sodelovanja pri javnih naročilih, vračilo že prejetih sredstev EU, začasno ali trajno zaprtje obratov). Predvidene so tudi odgovornost pravnih oseb ter kazni zoper pravne osebe. Že veljavna določila o odgovornosti pravnih oseb se lahko v državah članicah ohranijo.

4.6 Kadar je delodajalec podizvajalec, države članice zagotovijo solidarno odgovornost za plačilo vseh sankcij in vseh odprtih plačil tako glavnega izvajalca kot vseh morebitnih podizvajalcev.

4.7 Državljanom tretjih držav mora delodajalec povrniti vse zapadle dajatve, poleg tega pa morajo države članice zagotoviti učinkovite mehanizme, da se postopki za izterjavo sprožijo samodejno brez vložitve zahtevka za izterjavo oškodovanega državljana tretje države. Velja domneva, da traja delovno razmerje vsaj 6 mesecev, če delodajalec ne dokaže drugače. Države članice morajo zagotoviti, da ti državljani prejmejo plačila na podlagi izterjave tudi v primeru, da so se vrnili ali da so se morali vrniti. V primeru kaznivega dejanja se vrnitev državljana tretje države ne izvede, dokler ta ne prejme vseh neporavnanih plačil.

4.8 Države članice zagotovijo letno izvedbo inšpekcijskih pregledov vsaj 10 % podjetij na svojem ozemlju in preverijo zaposlitve državljanov tretjih držav, ki prebivajo v EU nezakonito. Izbor podjetij se opravi na podlagi ocene tveganja ob upoštevanju dejavnosti in morebitnih kršitev v preteklosti.

4.9 Prenos direktive se opravi v dveh letih od objave v Uradnem listu EU.

5. **Splošne ugotovitve**

5.1 Predlog omenjene direktive posega na dve različni področji dela Evropske komisije, ki pa sta pri uresničevanju politike priseljevanja tesno povezani; gre za področji svobode, varnosti in pravosodja ter zaposlovanja in socialne politike. Odbor ne nasprotuje ideji, ki jo predstavlja predlog direktive, to je pritisk na nepoštene delodajalce in na drugi strani pritisk na nezakonite organizacije, ki trgujejo z ljudmi brez dokumentov. Odbor podpira predlog besedila, ker spodbuja spoštovanje človekovih pravic.

5.2 Odbor pa tudi meni, da bi bilo nujno, da evropske institucije odločanja upoštevajo in

— vzpostavijo skladnost med obstoječimi evropskimi besedili in tistimi v nastajanju, ki se nanašajo na zakonito in nezakonito priseljevanje,

— razjasnijo posledice in posledična stanja glede na to, ali izvirajo priseljenci iz Evropske unije ali ne.

O teh občutljivih vprašanjih je treba biti jasen, saj se ta stališča nanašajo tako na varnost in pravosodje kot tudi na politiko konkurence in človekove pravice, kar pomeni trgovino, štiri svobode, delovno silo, tako s kolektivnega kot posamičnega vidika, in zato, ker je priseljevanje za EU nujno. V dosedanjih mnenjih je Odbor poudaril potrebo po hkratnem ukrepanju, da bi lahko ustvarili možnosti za zakonito priseljevanje in reševali vzroke „nedovoljenega“ priseljevanja.

5.3 Ureditev zakonite migracije in priseljevanja na ravni EU je nujna. Omejevanje migracij v državah članicah je prineslo težave in onemogočilo prost pretok delavcev med nekaterimi državami članicami ter povzročilo zaposlovanje državljanov tretjih držav kot tudi državljanov EU mimo predpisov in pod

izkoriščevalskimi pogoji. Boj proti neprijavljenemu delu v EU in državah članicah bi tako moral enako obravnavati vse, ki opravljajo tako delo, ne glede na to, ali so iz držav članic EU ali iz tretjih držav. Odbor zato predlaga Komisiji, da prouči možnost širitve pravne podlage predlagane direktive tudi na boj proti delu na črno za vse, ki opravljalo delo brez dovoljenja ali brez dokumentov.

5.4 Odbor meni, da v direktivi omenjeni cilj zmanjšati privlačnost (*pull factor*) ni možnost opravljanja nedovoljenega dela, ampak možnost za zaposlitev, ki jo migranti v drugi državi iščejo. Zato je poenostavitev postopkov pridobitve enotnega dovoljenja za prebivanje in delo nedvomno prispevek k temu. Svoj prispevek k poenostavitvi postopkov pa bi morale dati tudi države članice same.

5.5 Delodajalci so zainteresirani za boj proti delu na črno in nelojalni konkurenci, saj so delodajalci, ki zaposlujejo delavce na črno, nepravična in nelojalna konkurenca poštenim delodajalcem.

5.6 Čeprav je izvajanje direktive preneseno na države članice, pa je treba opozoriti Komisijo, da to ne bo lahka naloga zaradi pomanjkanja administrativnih nadzornih organov, zaradi težav pri delitvi pristojnosti posamičnih organov in velikega števila podjetij za nadzor. Moč direktive bi morala biti v njeni dejanski uveljavitvi.

5.7 Evropske institucije bi morale uporabljati izraze, skladne s standardi mednarodnih in regionalnih organizacij, ki se uporabljajo v mednarodnem pravu in so mednarodno sprejemljivi, kot so delavec migrant brez dovoljenja (*irregular*) ali delavec migrant brez dokumentov (*undocumented*) in ne nezakoniti delavec (*illegal workers*) in nezakonita migracija (*illegal migration*). Izraz nezakoniti priseljenec (*illegal immigrant*) ima poleg tega izrazito negativno konotacijo. K temu bi lahko pripomogla tudi predlagana direktiva, saj bi lahko spodbudila več diskriminacije in ksenofobije do vseh delavcev migrantov, ki bi jih lahko preverjali samo zaradi drugačnega videza.

5.8 Ne glede na nekatere pomisleke Odbor meni, da je treba okrepiti tiste predloge direktive, ki bi omogočili dejanski učinek v praksi. Ti so navedeni v nadaljevanju v posebnih ugotovitvah.

6. **Posebne ugotovitve**

6.1 **Člen 1** – v tem členu naj se doda možnost, da države članice, ki so uredile nedovoljeno priseljevanje (*irregular immigration*), ohranijo nacionalne ukrepe, ki so ugodnejši za delavce.

6.2 **Člen 2** – dopolni se opredelitev pojmov:

— „zaposlitev“ (člen 2(b)) pomeni izvajanje plačanih dejavnosti za drugo osebo in po navodilih te druge osebe ali izvajanje dejavnosti v ekonomski odvisnosti od te druge osebe;

— pri pojmih „delodajalec“ (člen 2(e)) in „podizvajalec“ (člen 2 (f)) naj se dodajo tudi agencije za posredovanje dela (*temporary agencies*), saj sedanja opredelitev ni jasna. Veliko delavcev iz tretjih držav zaposlujejo prav posredniki, med katerimi so tudi te agencije.

6.3 **Člen 4(1)(c)** – delodajalec naj bi hranil kopijo dovoljenja za prebivanje dalj časa, kot je čas trajanja zaposlitve, saj gre v nekaterih dejavnostih praviloma za kratkotrajne zaposlitve in za pogosto spreminjanje delodajalca.

6.4 Člen 5

— Kljub spoštovanju obveznosti delodajalcev do prepovedi nezakonitega zaposlovanja in opravljanju njihove dolžnosti preverjanja dovoljenja za prebivanje, njegovega kopiranja in hrambe pa to ne sme vplivati na njihovo dolžnost izplačati vsa zapadla plačila in druge obveznosti iz člena 7 te direktive, če se izkaže, da državljan tretje države biva v državi brez zakonitega dovoljenja za prebivanje. Zato je na koncu treba dodati besedilo „To ne vpliva na njihovo dolžnost plačati vsa neporavnana plačila in druge obveznosti iz člena 7“.

— Dodati je treba določbo, da mora delodajalec spoštovati predpisane postopke zaposlovanja v državi članici. Lahko bi se namreč zgodilo, da bi delodajalci preverjali le dovoljenje za prebivanje, ne pa tudi v mnogih državah članicah predpisanega dovoljenja za delo. Tako bi sicer spoštovali to direktivo, istočasno pa bi se lahko povečalo neprijavljeno delo državljanov tretjih držav.

6.5 Člen 6

— Pri predvidenih sankcijah pod točko 2(a) bi kazalo opredeliti, da je višina denarne kazni tako visoka, da vključuje tudi koristi, ki jih je delodajalec ustvaril z vsakim nezakonito zaposlenim državljanom tretje države. Tako bi bila denarna kazen za enega nezakonito zaposlenega znesek v določeni višini in bi se zvišala v odvisnosti od števila nezakonito zaposlenih državljanov tretjih držav. Obstaja namreč bistvena razlika med koristmi zasebnega delodajalca, ki nezakonito zaposli delavca, ko gre npr. za pomoč v gospodinjstvu ali na kmetiji, in tistimi delodajalci, ki nezakonito zaposlijo 3, 4 in več delavcev za izvajanje dejavnosti za namene pridobivanja dobička.

— Kazalo bi predvideti možnost zvišanja denarne kazni za delodajalce, ki nadaljujejo ali ponavljajo nezakonito zaposlovanje državljanov tretjih držav. Denarna kazen bi se morala bistveno zvišati za vsako ponovitev ali nadaljnjo nezakonito zaposlitev, da bi delovala odvračilno.

— Nerazumno bi bilo, da plača delodajalec poleg denarne kazni tudi plačilo stroškov vrnitve vsakega nezakonito zaposlenega državljana tretje države. Gre za prelaganje odgovornosti imigracijskih oblasti posamezne države na delodajalca. Delodajalec naj plača te stroške v primeru, da gre za kaznivo dejanje iz člena 10.

6.6 Člen 7

— V členu 7 bi bilo treba določno zapisati, da velja obveza plačila od dneva vložitve zahtevka in ne od pravnomočnosti odločbe.

— Pravice delavcev skladno s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ostanejo v veljavi, ne glede na to, ali ima delavec pravico prebivati ali delati v državi.

— Opozoriti je treba na morebitno težavo v praksi pri povračilu neporavnanih plačil delavcu, ki se je že vrnil domov. Zagotoviti je treba, da bo to plačilo izplačano pravi osebi.

— Poleg tega je treba opredeliti, da mora delodajalec izračunati zapadla plačila za zaposlitev skladno z zakonom, predpisom, upravnimi določbami in/ali kolektivnimi pogodbami, ki se uporabljajo za primerljivo zaposlitev.

6.7 **Člen 8** primeroma navaja še druge ukrepe, ki jih sprejmejo države članice.

— Kazalo bi uvesti obvezni katalog teh ukrepov.

— Ukrep v točki d) za začasno ali trajno zaprtje obratov, v katerih je bila storjena kršitev, se ne zdi razumen, še posebno, ker so lahko prizadeti tudi zakonito zaposleni delavci. Pri tem ukrepu bi se bilo treba posvetovati z delavci in njihovimi predstavniki v prizadetih obratih.

6.8 **Člen 9** opredeljuje odgovornost za plačilo glavnega izvajalca in vseh morebitnih vmesnih podizvajalcev. Pri tem bi bilo dobro pojasniti, za katera razmerja velja in za katera ne. V nekaterih sektorjih z dolgo verigo podizvajalcev, na primer v avtomobilski industriji, bi bila solidarna odgovornost proizvajalcev in kooperantov, ki izdelujejo posamezne sklope na različnih lokacijah in v različnih državah, težko izvedljiva. Odbor meni, da bi glavni pogodbenik moral imeti možnost, da je razbremenjen odgovornosti, če sprejme razumne previdnostne ukrepe.

6.9 Člen 10

— V tem členu se nanaša kršitev na kaznivo dejanje iz člena 3, če je bilo storjeno „namenoma“. Ker je to težko dokazati, bi lahko bila opredelitev kaznivega dejanja, če je delodajalec za kršitev „vedel“ ali „bi lahko vedel“.

— Glede kršitve, navedene v točki 1(a), bi kazalo kot kaznivo dejanje opredeliti vsako ponovitev kršitve člena 3.

— Zagotoviti bi bilo treba, da se pri kršitvi, opredeljeni v odstavku 1(a) tega člena, če je bilo kaznivo dejanje storjeno vedoma, upošteva možnost dolgotrajnosti sodnih postopkov. Posledica bi lahko bila, da se ta določba sploh ne bi uporabila, če bi države članice določile kot merilo kršitve izrek pravnomočne sodne odločbe ali odločbe nacionalnih organov v obdobju dveh let. Zaradi dolgotrajnosti postopkov in uporabe vseh zakonitih sredstev pritožb bi ta določba lahko ostala le na papirju.

— Pri izvajanju tega člena v državah članicah je treba zagotoviti jasno delitev pristojnosti med kazenskimi sankcijami upravnih institucij in posameznih pristojnih sodišč, da ne bi prišlo do sporov zaradi pristojnosti.

6.10 Člen 14

— Za učinkovitost mehanizmov bi bilo dobro zapisati, da države članice zagotovijo mehanizme, da bodo postopki lahko zaključeni hitro in brez velikih stroškov.

— Prav tako naj države članice zagotovijo, da bodo institucije kaznovanja nemudoma posredovale informacijo o začetih postopkih interesnim predstavnikom.

— V točki 3 bi bilo dobro zagotoviti poseben status ne le državljanom, ki delajo ali so delali v izkoriščevalskih delovnih pogojih in sodelujejo v kazenskih postopkih zoper delodajalca, ampak tudi pričam.

6.11 **Člen 15** – določbo, da države članice zagotovijo inšpekcijske preglede vsaj 10 % podjetij letno, je treba pozdraviti, vendar pa bo od njene dejanske izvedbe odvisna tudi učinkovitost predlagane direktive. V večini držav članic bo zato treba zagotoviti dodatne kadrovske in finančne vire. Če se to ne zgodi, bi dodatne obveze nedvomno povzročile neenako obravnavanje državljanov.

V Bruslju, 13. marca 2008

Predsednik

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Dimitris DIMITRIADIS

PRILOGA

k mnenju Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Naslednje amandmaje, ki so prejeli vsaj četrtino glasov, je plenarna skupščina med razpravo zavrnila (člen 54(3) poslovnika):

Točka 1.7

Besedilo se spremeni tako:

Mednarodne izkušnje kažejo, da je boj proti neprijavljenemu delu najbolj učinkovit, če se ukrepa istočasno na različnih področjih. Zato je treba poleg dopustitve zakonitih migracij delavcev v gospodarskih sektorjih z največjim številom nezakonito priseljenih delavcev izvajati obveščevalne in izobraževalne kampanje, ki bi ponazarjale učinke neprijavljenega dela. ~~Politika sankcij zoper delodajalce bi morala biti enotna in neodvisna od državljanstva neprijavljenih delavcev.~~ Zato bi predlagana direktiva morala biti ~~del širšega paketa~~ usklajena z ukrepi~~ov~~ za boj proti neprijavljenemu delu – tudi med nezakonitimi priseljenci~~— in ne temeljni politični instrument, kot predlaga Komisija~~.

Rezultat glasovanja

Za: 64 Proti: 101 Vzdržani: 9

Točka 5.3

Besedilo se spremeni tako:

Ureditev zakonite migracije in priseljevanja na ravni EU je nujna. Omejevanje migracij v državah članicah je prineslo težave in onemogočilo prost pretok delavcev med nekaterimi državami članicami ter povzročilo zaposlovanje državljanov tretjih držav kot tudi državljanov EU mimo predpisov in pod izkoriščevalskimi pogoji. Boj proti neprijavljenemu delu v EU in državah članicah ~~bi tako moral enako obravnavati vse, ki opravljajo tako delo, ne glede na to, ali so iz držav članic EU ali iz tretjih držav. Odbor zato predlaga Komisiji, da prouči možnost širitve pravne podlage predlagane direktive tudi na boj proti delu na črno za vse, ki opravljalo delo brez dovoljenja ali brez dokumentov.~~je že na dnevnem redu Komisije in socialnih partnerjev, razpravlja se tudi o ukrepih za bolj proti temu negativnemu pojavu. Odbor priporoča tesno usklajevanje ukrepov za bolj proti nezakonitim migracijam in neprijavljenemu delu.

Rezultat glasovanja

Za: 56 Proti: 102 Vzdržani: 10

Točka 6.6

Doda se:

Člen 7

— V členu 7 bi bilo treba določno zapisati, da velja obveza plačila od dneva vložitve zahtevka in ne od pravnomočnosti odločbe.

— Pravice delavcev skladno s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ostanejo v veljavi, ne glede na to, ali ima delavec pravico prebivati ali delati v državi.

— Opozoriti je treba na morebitno težavo v praksi pri povračilu neporavnanih plačil delavcu, ki se je že vrnil domov. Zagotoviti je treba, da bo to plačilo izplačano pravi osebi.

— Poleg tega je treba opredeliti, da mora delodajalec izračunati zapadla plačila za zaposlitev skladno z zakonom, predpisom, upravnimi določbami in/ali kolektivnimi pogodbami, ki se uporabljajo za primerljivo zaposlitev.

— V večini držav članic EU morajo delavci pritožbo za neporavnana plačila vložiti pri ustreznih organih. Določba iz člena 7(2)(a), da nezakonito zaposlenim državljanom tretjih držav za sprožitev potrebnih postopkov za izterjavo neporavnanih plačil ni treba vložiti zahtevka za izterjavo, bi vodila do neupravičenega razlikovanja med temi državljani tretjih držav in drugimi državljani EU ali zakonito zaposlenimi državljani tretjih držav.

— Vendar pa Odbor meni, da morajo države članice nezakonitim priseljencem iz tretjih držav zagotoviti pomoč pri izterjavi neporavnanih plačil in da je treba v členu izrecno navesti ustrezno jamstvo.

— Odbor meni, da bi domneva, da delovno razmerje v skladu s členom 7(2)(b) traja (v tem primeru) vsaj šest mesecev, lahko imela učinek spodbujanja nedovoljenega priseljevanja v EU in bi vodila do neupravičenega razlikovanja, saj delavca brez dovoljenja postavlja v prednostni položaj v primerjavi z ostalimi delavci. Poleg tega je ta rešitev neprimerna za kratkoročna in zelo kratkoročna delovna razmerja (npr. sezonsko delo v kmetijstvu).

Rezultat glasovanja

Za: 59 Proti: 111 Vzdržani: 11

Točka 6.8

Doda se:

Člen 9 – opredeljuje odgovornost za plačilo glavnega izvajalca in vseh morebitnih vmesnih podizvajalcev. Pri tem bi bilo dobro pojasniti, za katera razmerja velja in za katera ne. Glavni izvajalec in podizvajalci, ki državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU, ne zaposlujejo neposredno, bi morali biti solidarno odgovorni in za njih bi morale sankcije iz členov 6 in 7 veljati samo v primeru, ko se dokaže, da so vedeli, da je njihov podizvajalec zaposloval državljana tretje države, ki prebiva v EU nezakonito. V nekaterih sektorjih z dolgo verigo podizvajalcev, na primer v avtomobilski industriji, bi bila solidarna odgovornost proizvajalcev in kooperantov, ki izdelujejo posamezne sklope na različnih lokacijah in v različnih državah, težko izvedljiva. Enako velja za sektor gradbeništva. Odbor meni, da bi glavni pogodbenik moral imeti možnost, da je razbremenjen odgovornosti, če sprejme razumne previdnostne ukrepe.

Rezultat glasovanja

Za: 57 Proti: 106 Vzdržani: 8

Točka 6.9

Črta se:

Člen 10

— V tem členu se nanaša kršitev na kaznivo dejanje iz člena 3, če je bilo storjeno „namenoma". ~~Ker je to težko dokazati, bi lahko bila opredelitev kaznivega dejanja, če je delodajalec za kršitev „vedel" ali „bi lahko vedel".~~

— Glede kršitve, navedene v točki 1(a), bi kazalo kot kaznivo dejanje opredeliti vsako ponovitev kršitve člena 3.

— Zagotoviti bi bilo treba, da se pri kršitvi, opredeljeni v odstavku 1(a) tega člena, če je bilo kaznivo dejanje storjeno vedoma, upošteva možnost dolgotrajnosti sodnih postopkov. Posledica bi lahko bila, da se ta določba sploh ne bi uporabila, če bi države članice določile kot merilo kršitve izrek pravnomočne sodne odločbe ali odločbe nacionalnih organov v obdobju dveh let. Zaradi dolgotrajnosti postopkov in uporabe vseh zakonitih sredstev pritožb bi ta določba lahko ostala le na papirju.

— Pri izvajanju tega člena v državah članicah je treba zagotoviti jasno delitev pristojnosti med kazenskimi sankcijami upravnih institucij in posameznih pristojnih sodišč, da ne bi prišlo do sporov zaradi pristojnosti.

Rezultat glasovanja

Za: 66 Proti: 100 Vzdržani: 10

Točka 6.11

Besedilo se spremeni tako:

Člen 15

~~določbo,~~Učinkovitost predlagane določbe, da države članice zagotovijo inšpekcijske preglede vsaj 10 % podjetij letno, ~~je treba pozdraviti, vendar pa~~ bo odvisna od njene dejanske izvedbe ~~odvisna tudi učinkovitost predlagane direktive.~~ Države članice morajo podjetja za pregled določiti na podlagi ocene tveganja, pri kateri se poleg drugih ustreznih meril upoštevajo tudi dejavniki, kot sta stopnja zaposlovanja državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU, v določenem sektorju ali morebitne kršitve v preteklosti. Člen bi moral odražati ta kvalitativna merila in določati, da bi bilo zaželeno, da države članice zagotovijo letni pregled vsaj 3 % podjetij, ki so bila izbrana na tak način. V večini držav članic ~~bo~~bi bilo zato treba zagotoviti dodatne kadrovske in finančne vire. ~~Če se to ne zgodi,~~ Brez tega bi dodatne obveze ~~nedvomno~~lahko povzročile neenako obravnavanje državljanov.

Rezultat glasovanja

Za: 65 Proti: 105 Vzdržani: 8